

Seriekommunikation

Ur innehållet

Nätverkstopologier Nätverksprotokoll Asynkron/synkron seriell överföring Programmering av USART-krets

Läsanvisningar

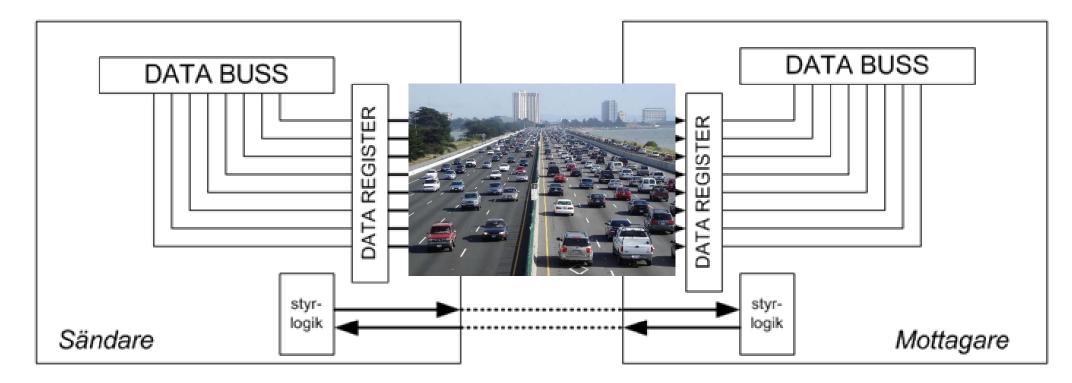
Arbetsbok kapitel 7

Målsättningar:

Kunna programmera en USART-krets för RS232-kommunikation

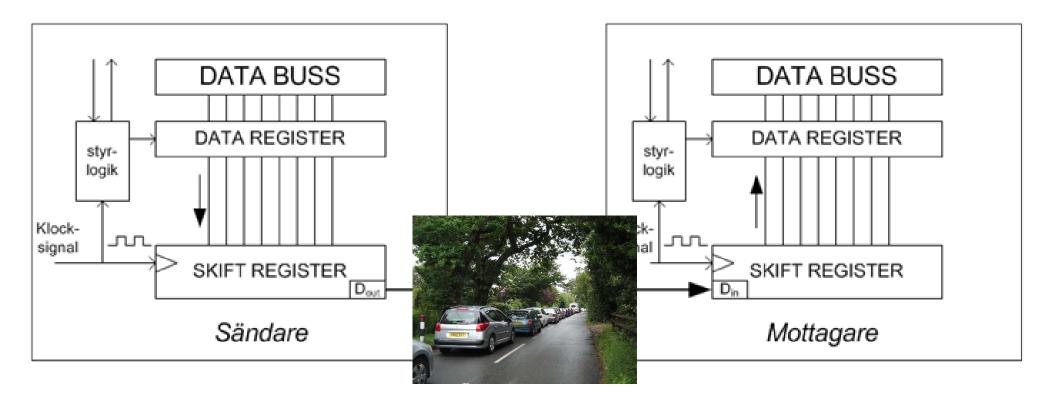
Parallell överföring

- + god bandbredd
- många ledare ger dyrare överföringsmedia mycket snabbt vid korta avstånd

Seriell överföring

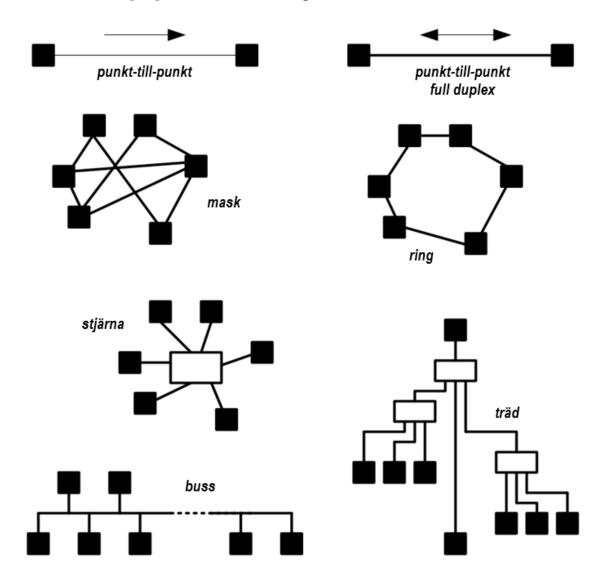
- + få ledare ger enklare (billigare) överföringsmedia
- sämre bandbreddöverföringshastighet efter prestandakrav

Nätverkstopologi – löst kopplade system

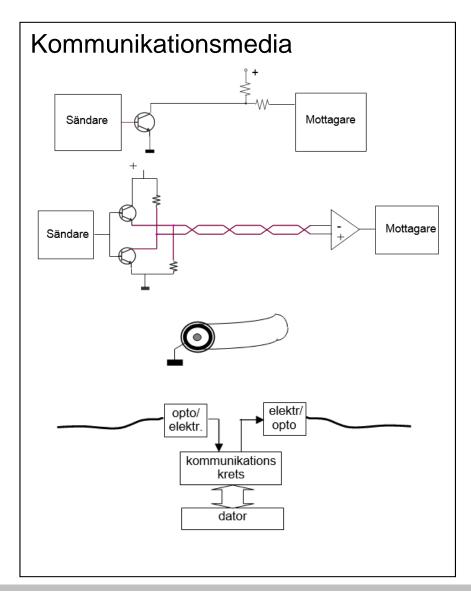
Strukturer för hur datorer kopplas i hop, ofta ser man kombinationer av de olika varianterna.

Olika "protokoll" har utvecklats för olika strukturer, exvis: RS232 (punkt till punkt) Ethernet (mask, stjärna) Token ring (ring) USB (träd) CAN, LIN (buss)

Nätverksprotokoll

Ett "kommunikationsprotokoll" är en uppsättning regler som tillsammans entydigt specificerar hur datautbytet (datakommunikationen) ska gå till.

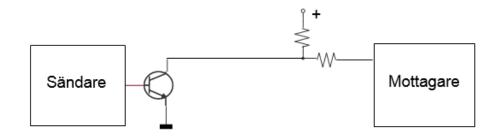
Protokollen baseras oftast på någon speciell nätverkstopologi och förutsätter någon speciell *accessmetod*.

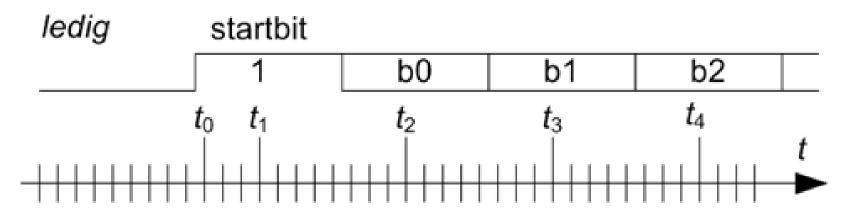
Med *acessmetod* (åtkomstmetod) menar man den policy som används när en nod behöver skicka data och därför måste använda kommunikationsmediat. De vanligaste är:

- Master/Slave
- CSMA/CD, Carrier Sense, Multiple Access, Collission Detect
- CSMA/CR, Carrier Sense, Collission Resolution, Multiple Access
- TDMA, Time Division, Multiple Access
- "token", ring-protokoll

Asynkron överföring, Startbitsdetektering

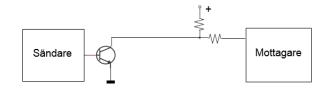
Protokollet anger en "ledig"-nivå på kommunikationsledningen. Då nivån växlar tolkas detta som en "startbit" (t_0).

Mottagaren läser därefter av ledningen ("samplar") efter ett halvt bitintervall (t_1) och därefter ytterligare hela bitintervall (t_2 , t_3 , t_4 osv).

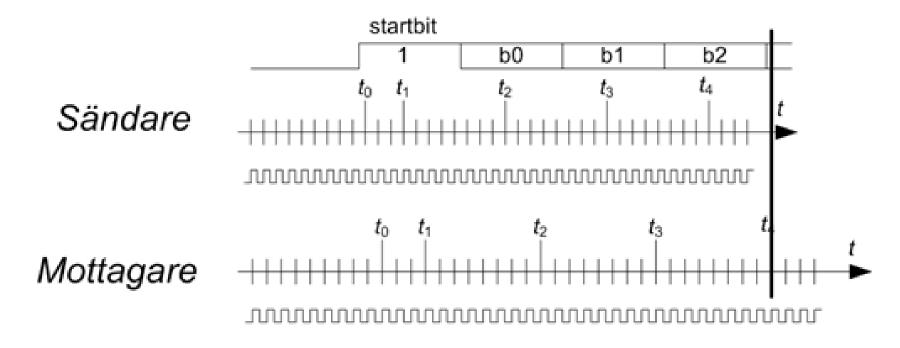
Observera att sändare och mottagare på förhand måste veta vilken *bitrate* som används.

Klocksynkronisering

Även om *bitraten* är den samma kan skillnader i klockor orsaka en förskjutning av mottagarens sampling som så småningom resulterar i att fel bitintervall samplas...

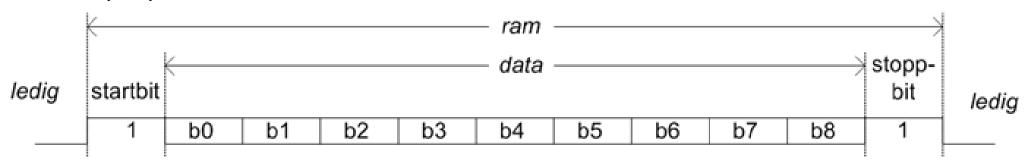

Genom att specificera maximalt antal bitar som skickas vid ett tillfälle, en "ram", kan man också bestämma en största tillåten differens och därmed också acceptera skillnader hos sändares respektive mottagare klockor.

RS232, 9-bitars ram

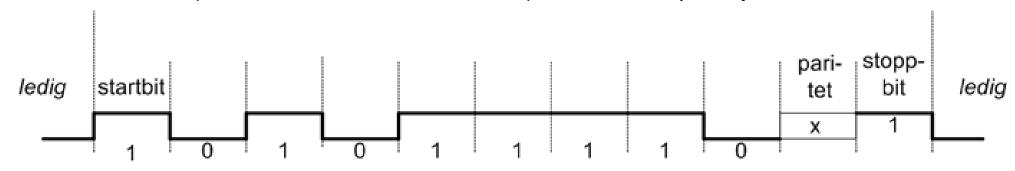
Exempel på hur en ram kan se ut

Bitarnas betydelse definieras mera exakt av protokollet

Exempelvis, "RS232":

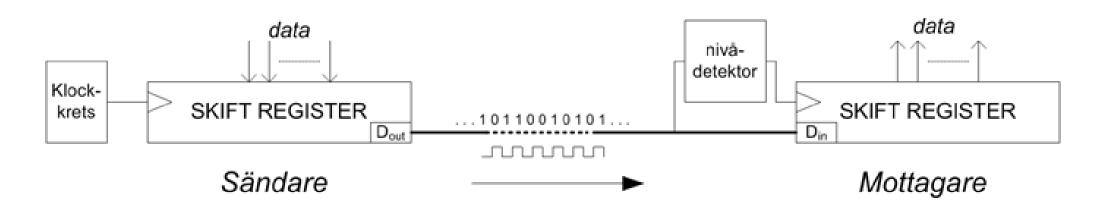
ASCII-tecknet 'z' (= 01111010=0x7A, LSB först) överförs då på följande sätt

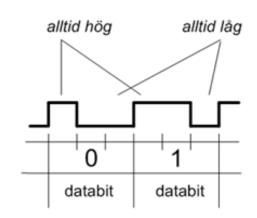
Synkron överföring

Gemensam klocksignal och data

bitlängden bestäms av positiva flanker, nivån i mitten av biten anger 0 eller 1. Metoden kallas RZ (Return to

Metoden kallas *RZ* (Return to Zero)

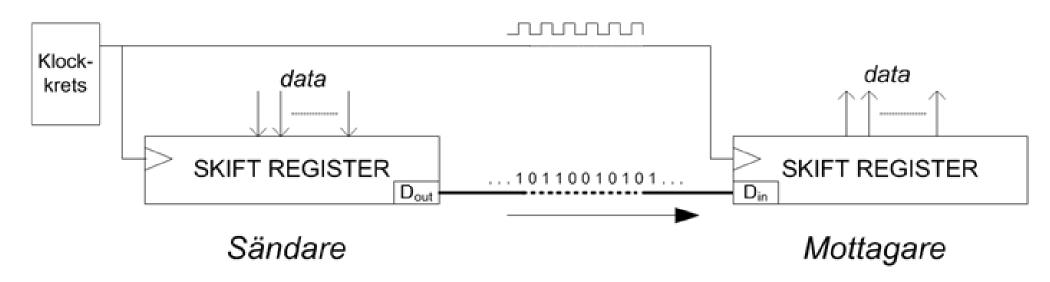

Kräver bara en ledning men minskar bandbredden.

Synkron överföring

Klocksignal och data på skilda ledningar

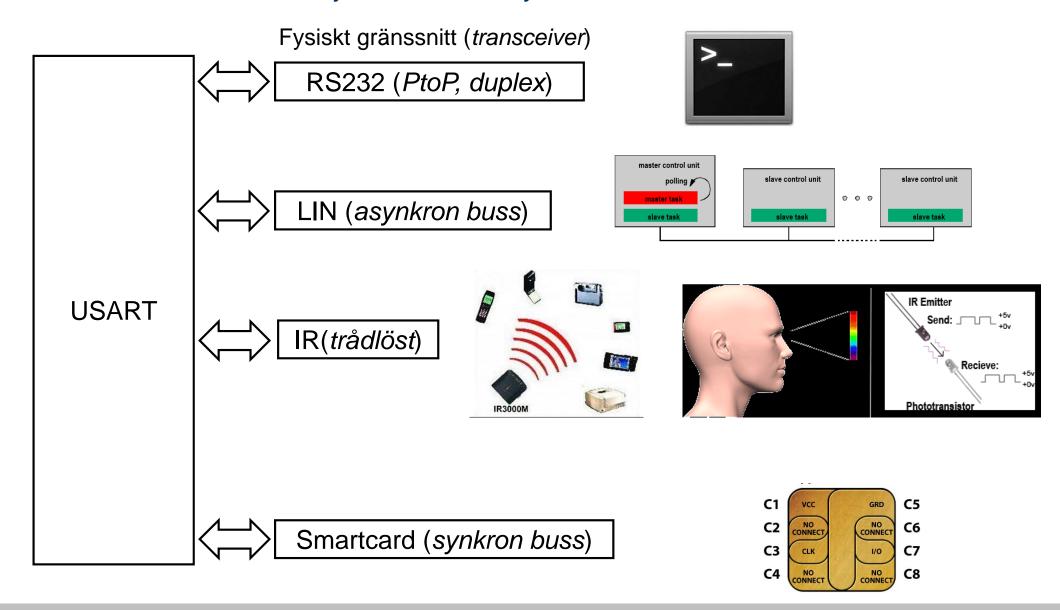

Kräver två ledningar men ökar bandbredden.

Används för enklare tillämpningar, industristandarder: *SPI* (Serial Peripheral Interface) *PC* använder denna teknik.

USART — Universal Synchronous/Asynchronous Receiver/Transmitter

USART – RS232

Det finns 8 olika seriekretsar...

USART6	17FF	4001	-	1400	4001
USART1	13FF	4001	-	1000	4001
UART8	7FFF	4000	-	7C00	4000
UART7	7BFF	4000	-	7800	4000
UART5	53FF	4000	-	5000	4000
UART4	4FFF	4000	-	4C00	4000
USART3	4BFF	4000	-	4800	4000
USART2	47FF	4000	_	4400	4000

Ofta kommuniceras UTF8 (ASCII-) tecknen

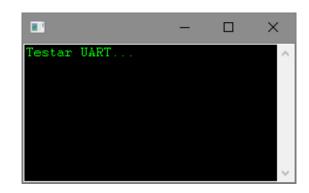
För teckenkoder 0-0x7F är ASCII och UTF-8 identiska. American Standard Code for Interchange of Information. Unicode Transformation Format.

Hex	ASCII	Hex	ASCII	Hex	ASCII	Hex	ASCII
0	NUL	20		40	0	60	,
1	SOH	21	!	41	A	61	3
2	STX	22		42	В	62	ь
3	ETX	23	#	43	С	63	c
4	EOT	24	\$	44	D	64	d
5	ENQ	25	96	45	E	65	e
6	ACK	26	å	46	F	66	f
7	BEL	27		47	G	67	g
8	BS	28	(48	H	68	h
9	HT	29)	49	I	69	i
A	LF	2A	*	4A	J	6A	i
В	VT	2B	+	4B	K	6B	k
С	FF	2C		4C	L	6C	1
D	CR.	2D	- :	4D	M	6D	m
E	SO	2E		4E	N	6E	n
F	S1	2F	- /	4F	0	6F	0
10	DLE	30	0	50	P	70	р
11	DC1	31	1	51	0	71	q
12	DC2	32	2	52	Ř	72	r
13	DC3	33	3	53	S	73	5
14	DC4	34	4	54	T	74	t
15	NAK	35	5	55	Û	75	u
16	SYN	36	6	56	V	76	v
17	ETB	37	7	57	W	77	w
18	CAN	38	8	58	X	78	X
19	EM	39	9	59	Y	79	у
1A	SUB	3A		5A	Z	7A	z
1B	ESC	3B		5B	ΓÄ	7B	{ä
1C	FS	3C	<	5C	10	7C	lö
1D	GS	3D	-	5D	1Ã	7D) à
1E	RS	3E	>	5E	^	7E	~
1F	US	3F	?	5F		7F	DEL

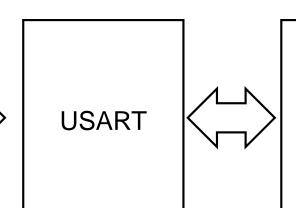
Förklaring av ASCII 01-1F

ACK	Acknowledge	GS	
BEL	Bell	HT	Horizontal Tabulation
BS	Backspace	LF	Line Feed
CAN	Cancel	NAK	Negative Acknowlege
CR	Carriage Return	NUL	Null
DC	Device Control	RS	
	Delete	SI	Shift-In
DLE	Data Link Escape	SO	Shift-Out
EM	End of Medium	SOH	Start of Heading
ENQ		SP	Space
	End of Transmission	STX	Start of Text
	Escape	SUB	Substitute
	End of Transmission Block	SYN	Synchronous Idle
ETX	End of Text	US	Unit Separator
FF	Form Feed	VT	Vertical Tabulation
FS	File Separator		

"Terminal"- konsollfönster

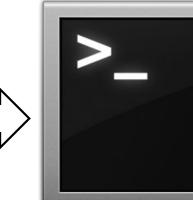
Programmerarens bild

RS232

Fysiskt gränssnitt

(transceiver)

Terminal

USART – programmerarens bild, som en struct...

Registeruppsättning

offset	31	30	29	28	27	2	6 2	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
0							I																											USART_SR
4																																		USART_DR
8																																		USART_BRR
0xC							I																											USART_CR1
0x10																																		USART_CR2
0x14																																		USART_CR3
0x18																																		USART_GTPR

```
USART6
4001 1400 - 4001 17FF
4001 1000 - 4001 13FF
                           USART1
4000 7C00 - 4000 7FFF
                           UART8
4000 7800 - 4000 7BFF
                           UART7
4000 5000 - 4000 53FF
                           UART5
4000 4C00 - 4000 4FFF
                           UART4
4000 4800 - 4000 4BFF
                           USART3
4000 4400 - 4000 47FF
                           USART2
```

```
typedef struct tag_usart
 volatile unsigned short sr;
 volatile unsigned short Unused0;
 volatile unsigned short dr;
 volatile unsigned short Unused1;
 volatile unsigned short brr;
 volatile unsigned short Unused2;
 volatile unsigned short cr1;
 volatile unsigned short Unused3;
 volatile unsigned short cr2;
 volatile unsigned short Unused4;
 volatile unsigned short cr3;
 volatile unsigned short Unused5;
 volatile unsigned short gtpr;
 USART;
#define USART1
                ((USART *) 0x40011000)
#define USART2
                ((USART *) 0x40004400)
#define USART3
                ((USART *) 0x40004800)
#define USART4
                ((USART *) 0x40004C00)
OSV...
```


USART Dataregister

offset	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		Register
4							R9	R8	R7	R6	R5	R4	R3	R2	R1	R0	RDR	LICADT DD
4							T9	T8	T7	T6	T5	T4	T3	T2	T1	T0	TDR	USART_DR

Läsning: RDR, Receive data register Innehåller det senast anlända tecknet från serielänken Skrivning TDR, Transmit data register Tecken som skickas ut på serielänken

USART Statusregister

offse	et	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0								CTS	LBD	TXE	TC	RXNE	IDLE	ORE	NF	FE	PE	USART_SR

Bit 7; TXE, Transmit data register empty är 1 om TDR tomt (ledigt) är 0 om tecken håller på att skickas (upptaget) nollställs vid skrivning till DR

OUTCHAR(c):
// Vänta tills TXE är 1
// Skriv 'c' till dataregistret

Bit 5; RXNE, Receive data register not empty är 1 om nytt tecken finns i RDR är 0 om inget nytt tecken, nollställs vid läsning från DR

TSTCHAR: returnera c

// Är RXNE=0 ?

// Ja, returnera 'c' = 0

// Nej, returnera 'c' från dataregistret

EXEMPEL: Enkla in- och utmatningsrutiner med USART

Skapa funktioner:

void _outchar(char c) som matar ut ASCII-tecknet 'c' till en terminal.

char _tstchar(void) som kontrollerar om något tecken anlänt från terminalen, i så fall returnerar detta, annars returneras 0.

char _inchar(void) som väntar tills något tecken anlänt från terminalen, och returnerar detta. För teckenkoder 0-0x7F är ASCII och UTF-8 identiska. American Standard Code for Interchange of Information. Unicode Transformation Format.

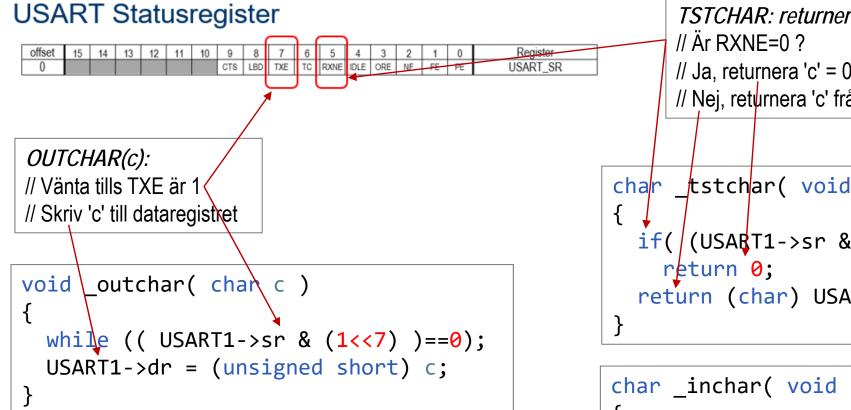
Hex	ASCII	Hex	ASCII	Hex	ASCII	Hex	ASCII
0	NUL	20		40	@	60	,
1	SOH	21	!	41	Ā	61	a
2	STX	22	"	42	В	62	ь
3	ETX	23	#	43	С	63	c
4	EOT	24	\$	44	D	64	d
5	ENQ	25	%	45	E	65	e
6	ACK	26	&	46	F	66	f
7	BEL	27	'	47	G	67	g
8	BS	28	(48	Н	68	h
9	HT	29)	49	I	69	i
A	LF	2A	*	4A	J	6A	j
В	VT	2B	+	4B	K	6B	k
С	FF	2C	,	4C	L	6C	1
D	CR.	2D	-	4D	M	6D	m
E	SO	2E		4E	N	6E	n
F	S1	2F	/	4F	0	6F	0
10	DLE	30	0	50	P	70	р
11	DC1	31	1	51	Q	71	q
12	DC2	32	2	52	R	72	r
13	DC3	33	3	53	S	73	5
14	DC4	34	4	54	T	74	t
15	NAK	35	5	55	U	75	u
16	SYN	36	6	56	V	76	v
17	ETB	37	7	57	W	77	w
18	CAN	38	8	58	X	78	x
19	EM	39	9	59	Y	79	у
1A	SUB	3A	:	5A	Z	7A.	z
1B	ESC	3B	;	5B	[Ä	7B	{ ä
1C	FS	3C	<	5C	\Õ	7C	Ö
1D	GS	3D	=	5D] Â	7D	} å
1E	RS	3E	>	5E	^	7E	~
1F	US	3F	?	5F		7 F	DEL

Förklaring av ASCII 01-1F

ACK	Acknowledge	GS	Group Separator
BEL	Bell	HT	Horizontal Tabulation
BS	Backspace	LF	Line Feed
CAN	Cancel	NAK	Negative Acknowlege
CR	Carriage Return	NUL	Null
DC	Device Control	RS	Record Separator
DEL	Delete	SI	Shift-In
DLE		SO	Shift-Out
EM	End of Medium	SOH	Start of Heading
ENQ	Enquiry	SP	Space
EOT	End of Transmission	STX	Start of Text
ESC	Escape	SUB	Substitute
ETB	End of Transmission Block	SYN	Synchronous Idle
ETX	End of Text	US	Unit Separator
FF	Form Feed	VT	Vertical Tabulation
FS	File Separator		

Implementering

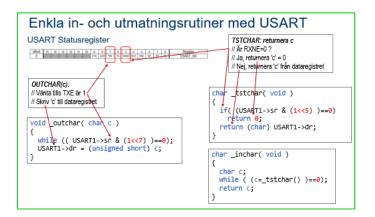


```
TSTCHAR: returnera c
      // Ja, returnera 'c' = 0
      // Nej, returnera 'c' från dataregistret
char _tstchar( void )
  if(|(USART1->sr & (1<<5))==0)
  return (char) USART1->dr;
```

```
char _inchar( void )
  char c;
  while ((c=_tstchar())==0);
  return c;
```


Demonstration


```
Search Workspace Build Debugger Plugins Perspective Settings PHP Help
usart_polling.c X
 void outchar ( char c )
    while (( USART1->sr & (1<<7))==0);
    USART1->dr = (unsigned short) c;
char tstchar ( void )
    if ( (USART1->sr & (1<<5) )==0)
         return 0;
    return (char) USART1->dr;
 char __inchar( void )
    char c;
    while ( (c= tstchar() )==0);
    return c;
void main (void)
    char c;
    while (1) {
         c = inchar();
         outchar ( c );
                       Ln 88, Col 15, Sel 2
                                                              SPACES
                                                                                          UTF-8
```

Seriekommunikation 17

USART feldetektering

offset	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0							CTS	LBD	TXE	TC	RXNE	IDLE	ORE	NF	FE	PE	USART_SR

Bit 3 ORE: Overrun Error

Denna bit sätts av hårdvaran om ett nytt tecken anländer samtidigt som det finns ett oläst tecken i dataregistret ("overrun error"). Ett avbrott genereras om RXNEIE = 1 i USART_CR1. Det återställs av en läsning från USART_SR följt av en läsning från USART_DR.

0: Inget förlorat tecken

1: Mottaget tecken är överskrivet (förlorat)

Bit 1 FE: Framing Error

Denna bit sätts av hårdvara när ett ramfel, oftast orsakat av förlorad synkronisering, upptäckts. Biten återställs av en läsning från USART_SR följt av en läsning från USART_DR.

0: Inget ramfel upptäcks

1: Ramfel eller BREAK-ram detekterad

Bit 2 NF: Noise detection Flag

Denna bit sätts av hårdvara när störningar i form av brus upptäcks i en mottagen ram. Biten återställs av en läsning från USART_SR följt av en läsning från USART_DR.

0: Ingen störning detekterad

1: Störning detekterad

Bit 0 PE: Parity Error

Denna bit sätts av hårdvara när ett paritetsfel uppträder hos mottagaren. Biten återställs av en läsning från USART_SR följt av en läsning från USART_DR. Programmet måste vänta på att RXNE-biten ettställts innan PE-biten återställs. Ett avbrott genereras om PEIE = 1 i USART_CR1.

0: Inget paritetsfel

1: Paritetsfel

EXEMPEL

Följande sekvens kontrollerar om något fel uppstått efter att förra tecknet tagits emot:
if(USART1->sr & 0xF)
{ /* någon felindikator är aktiv */
}

USART initiering (CR1, CR2 och CR3)

USART_CR1 Control register 1 (vid RESET: 0x0000)

offset	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0xC	OVER8	Res.	UE	М	WAKE	PCE	PS	PEIE	TXE IE	TCIE	RXNEIE	IDLEIE	TE	RE	RWU	SBK	USART_CR1

#define UE (1<<13) #define TE (1<<3) #define RE (1<<2)

USART1->cr1 = UE | TE | RE;

USART_CR2 innehåller huvudsakligen kontroll för funktioner då USART implementerar LIN-protokollet.

USART_CR2 Control register 2 (vid RESET: 0x0000)

offset	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0x10	Res.	LIN EN	STO	P[1:0]	CLK EN	CPOL	CPHA	LBCL	Res.	LBD IE	LBDL	Res.		ADD	[3:0]		USART_CR2

USART_CR3 innehåller kontroll för handskakningssignaler (RS232) och för funktioner då USART implementerar SmartCard eller IR-protokoll.

USART_CR3 Control register 3 (vid RESET: 0x0000)

offset	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0x14		Re	9S.		ONEBIT	CTS IE	CTSE	RTSE	DMAT	DMA R	SCEN	NACK	HDSEL	IRLP	IREN	EIE	USART_CR3

USART initiering av "baudrate"

USART_BRR Baudrate register (vid RESET: 0x0000)

offset	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
8		DIV_Mantissa[11:0]							DIV	/_Fra	ction[3:0]	USART_BRR				

Baudraten för standard och SPI-mod bestäms av:

där fck=168/2=84 MHz

EXEMPEL: Sätt baudrate hos MD407 till 115200 baud

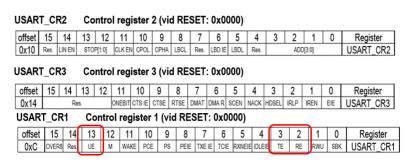
1. Bestäm USART_BRR för baudrate 115200, OVER8=0 USARTDIV = f_{CK} / (Baudrate × 16) USARTDIV = 84×10^6 / (115 200 × 16) = 45,573

2. Konvertera till hexadecimala tal:

$$45_{10} = 2D_{16}$$
$$0.573_{10} \approx 9/16$$

3. Sätt baudrate-registret:

$$USART1->brr = 0x2D9;$$


```
void __init(void)
{
    USART1->brr = 0x2D9;
    USART1->cr2 = 0;
    USART1->cr3 = 0;
    USART1->cr1 = UE | TE | RE;
}
```


USART med avbrott

Att överföra ett 10-bitars ord med bithastigheten 115200 baud tar ca 80 µs.

Antag pessimistiskt att en genomsnittlig instruktion tar 4 klockcykler, cykeltiden (168 MHz är cirka 6 ns, dvs. en genomsnittlig instruktion något mindre än 24 ns.

Det innebär att den väntetid som krävs mellan överföringen av två tecken motsvarar 80×10⁻⁶/24×10⁻⁹, dvs. exekveringstiden för ca 3300 instruktioner.

offset	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0xC	OVER8	Res.	UE	М	WAKE	PCE	PS	PEIE	TXE IE	TCIE	RXNEIE I	DLEIE	TE	RE	RWU	SBK	USART_CR1

Bit 7 TXEIE: TXE Interrupt Enable

Biten sätts och nollställs av programvara.

0: Ingen funktion

1: USART avbrott genereras då TXE=1 i USART SR.

Bit 6 TCIE: TC Interrupt Enable

Biten sätts och nollställs av programvara.

0: Ingen funktion

1: USART avbrott genereras då TC =1 i

USART SR

Bit 5 RXNEIE: RXNE Interrupt Enable

Biten sätts och nollställs av programvara.

0: Ingen funktion

1: USART avbrott genereras då ORE=1 eller

RXNE =1 i USART SR

#define	TXEIE	(1<<7)
#define	TCIE	(1<<6)
#define	RXNEIE	(1<<5)

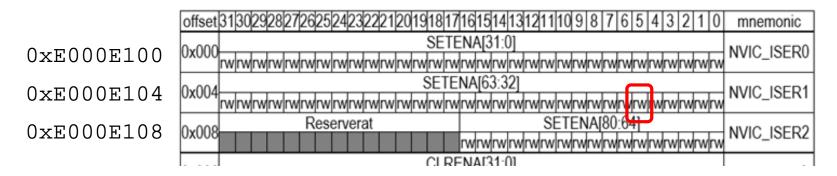
EXEMPEL: USART med avbrott

```
Skapa funktioner:
void usart outchar(char c)
char usart tstchar(void)
void usart_init(void)
                                 som initierar USART-kretsen för avbrottsdriven kommunikation
void usart irq routine(void)
                                 med en enkel 1-teckenbuffert för mottagare resp. sändare.
Använd följande testprogram:
void main(void)
{
  char c;
  usart init();
  while( 1 )
    c = usart_tstchar();
    if ( c ){
      if( c == 'p')
        printlusart("USART program");
      else
        usart outchar(c);
```


USART1 avbrott (se Quick Guide)

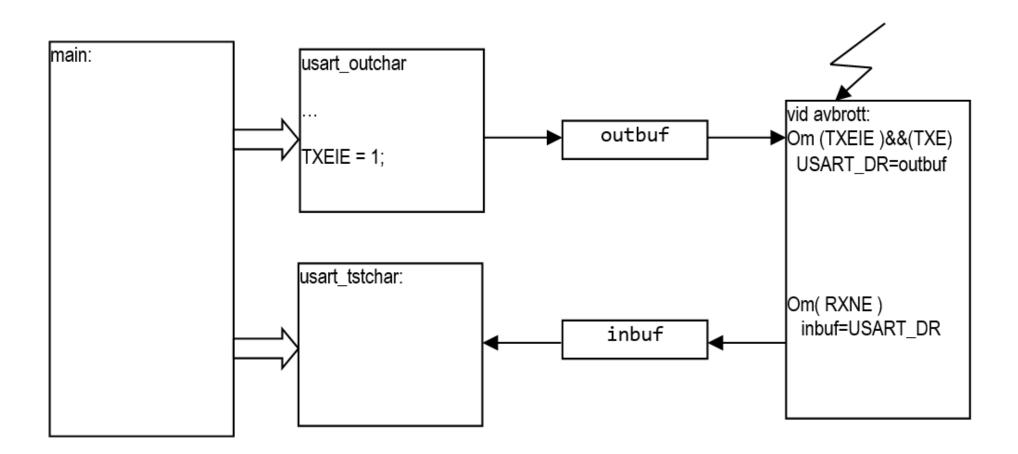
1	36	settable	SPI2	SPI2 global interrupt		-	บนบบบ บบบบ		
	37	settable	USART1	USART1 global interrupt			0x0000 00D4		
	38		USART2	USART2 global interrupt			8D00 0000x0		
IRC	์)-ทเ	ımmer=3	37:		#define USART1_	ΙF	RQVEC 02	x2001C0D	4

 $37/32 = 1 \rightarrow ISER1$ Bit = $37-32 = 5 \rightarrow (1 << 5)$ Dvs. bit 5 i register NVIC_xxx1

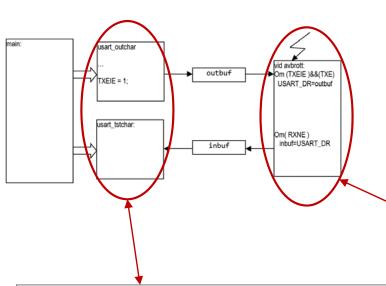

USART med avbrott, programstruktur

USART med avbrott, implementering


```
static char inbuf, outbuf;

void usart_init( void )
{
   *((void (**)(void) ) USART1_IRQVEC ) = usart_irq_routine;
   inbuf= 0;
   *((unsigned int *) NVIC_USART1_ISER) |= NVIC_USART1_IRQ_BPOS;

   USART1->brr = 0x2D9;
   USART1->cr3 = 0;
   USART1->cr2 = 0;
   USART1->cr1 = UE | RXNEIE | TE | RE;
}
```

```
char usart_tstchar ( void )
{
  char c = inbuf;
  inbuf = 0;
  return c;
}

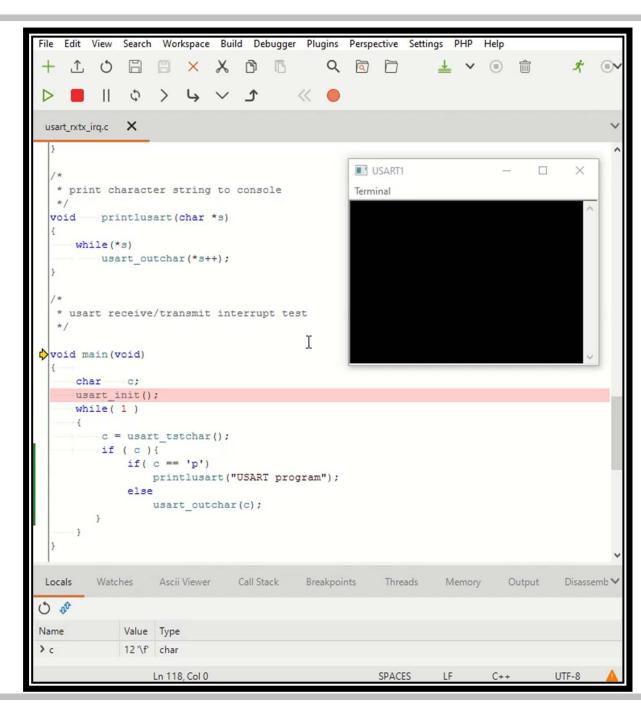
void     usart_outchar( char c )
{
  outbuf = c;
  USART1->cr1 |= TXEIE;
}
```

```
void usart_irq_routine( void )
{
  if(( USART1->cr1 & TXEIE) && (USART1->sr & TXE))
  {
    USART1->dr = (unsigned short) outbuf;
    USART1->cr1 &= ~TXEIE;
  }
  if( USART1->sr & RXNE)
    inbuf = (char) USART1->dr;
}
```


Demonstration: USART med avbrott

```
EXEMPEL: USART med avbrott
Skapa funktioner:
void usart_outchar(char c)
char usart tstchar(void)
void usart init(void)
                              som initierar USART-kretsen för avbrottsdriven kommunikation
void usart_irq_routine(void) med en enkel 1-teckenbuffert för mottagare resp. sändare
Använd följande testprogram:
void main(void)
 char c;
 usart_init();
 while( 1 )
   c = usart tstchar();
   if ( c ){
     if( c == 'p')
       printlusart("USART program");
       usart_outchar(c);
```


Seriekommunikation 26